

بررسی توزیع مشخصه‌های مهم اندازه‌ای راش شرقی (*Orientalist Beech*) با بکارگیری برخی مدل‌های آماری (مطالعه موردی: جنگل‌های سیاهکل)

میر مظفر فلاح جای¹، سهیل شکری²

تاریخ دریافت: 90/11/5 تاریخ پذیرش: 91/1/19

چکیده

به منظور بررسی چگونگی برآزش برخی از مشخصه‌های مهم اندازه‌ای راش شرقی مانند قطر برابرسینه و ارتفاع کل با استفاده از برخی مدل‌های (توزیع‌های) آماری پارسل شماره 704 به مساحت 51 هکتار که دارای پایه‌های راش در همه طبقات سنی و ارتفاعی بوده و از عدم دخالت و سلامت توده برخوردار است در جنگل‌های شن‌رود سیاهکل انتخاب گردید. در این پارسل شبکه آماربرداری با ابعاد 100x200 متر به روش تصادفی - سیستماتیک پیاده و تعداد 20 قطعه نمونه دایره‌ای شکل با مساحت 10 آر ایجاد گردید. در هر قطعه نمونه قطر و ارتفاع تمام درختان قطورتر از 7/5 سانتی‌متر مورد اندازه‌گیری قرار گرفتند. در این بررسی از توزیع‌های آماری بتا، نرمال، جانسون S_B نمایی یک و دو پارامتری، گاما دو و سه پارامتری، لگ-نرمال دو و سه پارامتری و وایبول دو و سه پارامتری استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون‌های نیکویی برآزش نشان داد که قدرت برآزش توزیع‌های آماری یکسان نبوده به طوری که برای توصیف قطر درختان راش توزیع گاما دو پارامتری مناسب بوده و توزیع بتا نیز برآزندگی مناسبی را برای تبیین ارتفاع درختان راش ایجاد نموده است.

واژه‌های کلیدی: توزیع‌های آماری، برآزش، راش شرقی، جنگل‌های سیاهکل

1- دانشیار گروه جنگلداری دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان E-mail: Mir_Mozaffar@yahoo.com

2- عضو هیات علمی گروه آمار دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان

مقدمه

های چندانی صورت نگرفته است. در مطالعه برازش، مشخصه‌های مهمی چگونه با استفاده از توزیع‌های آماری روشهای مختلفی وجود دارد (ژانگ و لی^۸، ۲۰۱۰). به عنوان مثال مدل‌های تمام توده، مدل‌هایی هستند که از توده‌ها به عنوان یک- واحد نمونه استفاده می‌کنند. (کورتیس^۹ و همکاران ۱۹۸۱، لی و همکاران ۱۹۹۸، تانگ^{۱۰} و همکاران ۱۹۹۳، وی^{۱۱} ۲۰۰۶). در حالی که مدل-های مطالعه انفرادی درختان از زهردرخت به- عنوان هدف مورد بررسی استفاده می‌نمایند (ژانگو همکاران ۱۹۹۷، کائو^{۱۲} ۲۰۰۰، کائو و همکاران ۲۰۰۲، ژانگ و لی ۲۰۰۹). مدل‌های توزیع قطر نیز برخلاف این مدل‌ها از احتمالات آماری همچون توزیع وایبول (بیلی و دل^{۱۳} ۱۹۹۷، منگ^{۱۴} ۱۹۸۸، لیو^{۱۵} و همکاران ۲۰۰۴، نیوتن^{۱۶} و همکاران ۲۰۰۵). یا توزیع بتا و غیره (گورگوسو واریلا^{۱۷} و همکاران ۲۰۰۸) استفاده می‌کنند. در این تحقیق نیز جهت برازش قطر و ارتفاع درختان راش از مدل‌های آماری بتا، نرمال، جانسون S_B، نمایشی یک و دو پارامتری، گاما یک و سه پارامتری، لگ نرمال یک و سه پارامتری و وایبول یک و سه پارامتری استفاده گردیده است. از مطالعات داخلی انجام شده می‌توان به مطالعه متاجی و همکاران (۱۳۷۹) اشاره کرد. در این مطالعه پراکنش قطر درختان در توده‌های ناهمسال جنگل خیرودکنار نوشهر مورد بررسی قرار گرفته

جنگلهای راش شمال ایران به عنوان یکی از با ارزش ترین تپ‌های جنگلی محسوب می‌شوند. به طوری که این گونه به تنهایی ۲۳/۶۳ درصد تعداد و ۲۹/۹۶ درصد حجم جنگل‌های صنعتی و تجارتي ایران را تشکیل می‌دهد. کاهش مداوم سطح این جنگل‌ها به دلایل مختلف لزوم اجرای طرح‌های تحقیقاتی را در مورد این گونه با ارزش ضروری می‌سازد. این تحقیق نیز با هدف شناخت بیشتر توده‌های جنگلی درختان راش و برازش برخی از مشخصه‌های مهم کمی آن با توزیع‌های آماری صورت گرفته تا با استفاده از آنها بتوان مدیریت بهتری را برای جنگل به انجام رساند. زیرا پارامترهای آماری افراد جامعه در طول زمان دچار تغییر بوده و شناسایی چگونگی این تغییرات محقق را در قیاس بین وضعیت فعلی و ایده‌آل بسیار یاری می‌نماید. مطالعه قطر برابر سینه- درختان در یک توده جنگلی نقش بسیار مهمی در رشد و تولید یک توده ایفا می‌کند. (بورن هام^۱ ۲۰۰۲، لو^۲ و همکاران ۲۰۰۳، لی فنگ و گرین نیان^۳ ۲۰۱۰). در دهه‌های گذشته مطالعات سیستماتیک کمی بر روی مدل‌های توزیع فراوانی قطر درختان در توده‌های ناهمسال انجام شده است (آلدر^۴ ۱۹۹۵، چن و همکاران^۵ ۲۰۰۴، لی و همکاران^۶ ۲۰۰۶، شای^۷ ۲۰۰۶). به ویژه در مورد برازش فراوانی ارتفاع با مدل‌های آماری بررسی-

^۸Zhang & Lei^۹Curtis^{۱۰}Tang^{۱۱}Wei^{۱۲}Cao^{۱۳}Bailey & Dell^{۱۴}Meng^{۱۵}Liu^{۱۶}Newton^{۱۷}Gorgoso-Varela^۱Burnhan,^۲Lu^۳Li-feng&xin - nian^۴Alder^۵Chen^۶Li^۷Shi

قطری توده‌های راش را در مراحل مختلف تحولی در جنگل‌های شفارود مورد بررسی قرار داده و نتیجه گرفتند که توزیع‌های آماری در مراحل مختلف تحولی جنگل یکسان نبوده بطوری‌که توزیع لگ‌نرمال سه پارامتری در مرحله تحولی اولیه دارای برازش مناسبی بوده و در مرحله تحولی اوج توزیع بتا و برای مرحله تحولی تخریب توزیع جانسون S_B مناسب ارزیابی شدند. تحقیقات خارجی انجام شده در این زمینه فراوان است که در این‌جا به مهمترین آنها اشاره می‌شود. در مطالعه‌ای که (نرد-لارسون¹ و کائو 2006). جهت ارایه مدلی برای پراکنش قطر درختان راش همسال در دانمارک انجام دادند توزیع ویبول را مورد بررسی قرارداد و کاربرد این توزیع را مناسب تشخیص دادند. (کائو 2004) در مطالعه دیگر یک هبرویکاجتدا (*Pinustaeda*) انجام داد از داده‌های جمع‌آوری شده 20 قطعه نمونه 0/6 هکتاری استفاده نمود. توصیف توزیع قطر درختان به کمک توزیع ویبول سه پارامتری انجام شد و برای پیش‌بینی پارامترهای توزیع از متغیرهای تعداد در هکتار، ارتفاع غالب، سن توده و فاصله‌نسبی درختان استفاده کرد. (نانانگ² 1998). در مطالعه‌ای بر روی گونه چریش (*Azadirachta indica*) در کشور غنا سه توزیع ویبول، نرمال و لگ‌نرمال را مورد استفاده قرار داد. نتایج آزمون کولموگروف-اسمیرنف (K.S) نشان‌داد از برآوردی که در گروه‌های سنی مختلف صورت گرفته توزیع لگ‌نرمال دارای برازش

و به این نتیجه رسیده‌اند که سه توزیع، بتا، ویبول، و نرمال جهت تبیین توزیع قطر درختان قابلیت بیشتری دارند. فلاح و همکاران (1384) نیز برای مطالعه ساختار قطری درختان راش در توده‌های ناهمسال از چند مدل گرسیونی استفاده کردند. در این مطالعه نیز از مدل‌های آماری بتا، گاما، توانی، نمایی، ویبول، نرمال و لگ‌نرمال برای بررسی توزیع داده‌های قطر درختان استفاده گردید. تا قدرت و همخوانی این توزیع‌ها برای برازش داده‌های قطر آشکار گردد. محمدعلیزاده و همکاران (1388) نیز به منظور بررسی چگونگی توزیع قطر برابرینه درختان در توده‌های ناهمسال از سه توزیع نمایی، گاما و لگ‌نرمال برای برازش داده‌ها استفاده کرده و نشان‌دادند که توزیع‌نمایی قابلیت تبیین توزیع قطر درختان را نداشته و از بین این دو توزیع دیگر، توزیع گاما برای این منظور مناسبتر است. در مطالعه دیگری به منظور بررسی چگونگی توزیع قطر برابرینه درختان و برازش آن به وسیله توزیع‌های آماری تعداد 4 قطعه نمونه یک هکتاری در چهار جهت- شمالی، جنوبی، شرقی و غربی دامنه جنوبی جنگل‌های راش شمال ایران به‌طور تصادفی انتخاب گردید. جهت برازش داده‌ها از توزیع‌های آماری بتا، گاما، توانی، نمایی، ویبول، نرمال و لگ‌نرمال استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون مربع-کای (χ^2) نشان‌داد که توزیع بتا در جهت جنوبی، غربی و شرقی و توزیع نمایی نیز در جهت غربی برازش خوبی را برای توزیع قطر درختان ایجاد نموده‌اند (فلاح چای 2011). امان زاده و همکاران (1390) نیز چگونگی پراکنش-

¹Nord- Larson²Nanang

بافت متوسط لومی تا رسی بوده و PH آن اسیدی است. متوسط بارندگی سالیانه منطقه مورد مطالعه 1266/5 میلی‌متر و درجه حرارت متوسط سالیانه 16 درجه سانتی‌گراد است. از نظر پوشش درختی منطقه مورد نظر از توده‌های ناهمسال راش خالص و گونه‌های همراهی مانند توسکا، ممرز، بلوط، افراپلت، آزاد، بارانک و نمدار و غیره تشکیل شده است (بی نام، 1367). در این پارسل تعداد 220 اصله درخت راش از تعداد 20 قطعه نمونه دایره‌ای شکل با مساحت 10 آر در یک شبکه آمار برداری به ابعاد 100x200 مورد اندازه‌گیری قرار گرفتند. در این قطعات قطر برابرسینه و ارتفاع تمام درختان قطورتر از 7/5 سانتی‌متر اندازه‌گیری شدند.

توزیع‌های آماری استفاده شده

در این مطالعه از توزیع‌های آماری بتا¹، نرمال²، جانسون³ S_B ، نمایی یک و دو پارامتری⁴، گاما دو و سه پارامتری⁵، لگ‌نرمال دو و سه پارامتری⁶، وایبول دو و سه پارامتری⁷، استفاده شده که تابع چگالی آن‌ها معرفی می‌گردد (جدول 1). در تمامی این توزیع‌ها بسته به نوع برآورد x نشانگر متغیر قطر برابرسینه و ارتفاع کل درختان بوده و حروف یونانی معرف پارامترهای تابع چگالی احتمال هستند. (ویلینگ⁸ و کاکاسکا 2000) جهت برازش داده‌های قطر و ارتفاع کل درختان راش از نرم‌افزار Easy fit استفاده گردید.

مطلوبی بوده است. در مطالعه دیگری که (لی فنگ و گزین نیان 2010) در جنگل‌های طبیعی استان جیان (Jian) در کشور چین انجام دادند بابکارگیری چهار مدل آماری وایبول، بتا، گاما و نمایی به این نتیجه رسیدند که مدل توزیع وایبول بهتر از مدل‌های دیگر قدرت برازش قطر درختان را در تراکم‌های مختلف دارا می‌باشد. همچنین (ژانگ و لی 2010). از داده‌های جمع‌آوری شده در پلات‌های دائمی 0/067 هکتاری در طول 5 سال مربوط به کاجینی (*Pinustabulaeformis*) در جنگل‌های شمال‌غربی استان بیجینگ (Beijing) در کشور چین استفاده کرده و به این نتیجه رسیدند که از بین مدل‌های آماری به‌کار گرفته شده توزیع وایبول توان بیشتری برای تبیین توزیع قطر درختان کاج چینی را در قطعات نمونه ثابت دارا می‌اشد.

مواد و روش‌ها

منطقه مورد مطالعه به مساحت 51 هکتار در بخش غربی جنگل‌های شنرود سیاهکل استان گیلان قرارداد. مساحت کل سری 3077 هکتار و شامل 56 پارسل است. این مطالعه در پارسل شماره 704 در سری 7 طرح جنگلداری شنرود سیاهکل انجام گرفته است. گستره‌ی آن براساس سیستم UTM در محدوده بین $49^{\circ} 47' 50''$ طول جغرافیایی و $36^{\circ} 55' 30''$ عرض جغرافیایی قرار دارد. قطعه مورد مطالعه در محدوده ارتفاعی 700 تا 1100 متری از سطح دریا قراردادشته و شیب عمومی آن رو به شمال می‌باشد. میانگین شیب در حدود 10 تا 40 درصد است. از نظر خاک‌شناسی تپ‌خاک قهوه‌ای جنگلی اسیدی با

¹Beta

²Normal

³Johnson S_B

⁴Exponential (1p),(3p)

⁵Gamma(1p), (3p)

⁶Lognormal(1p),(3p)

⁷Weibull(1p),(3p)

⁸Zwilling&Kokoska

جدول 1- توابع چگالی احتمال به کار گرفته شده در منطقه مورد مطالعه

ردیف	نام توزیع	تابع چگالی
1	بنا	$f(x) = c(x-2)^a(V-x)^b$
2	نرمال	$\exp^{-\frac{1}{2}\left(\frac{x-\mu}{\sigma}\right)^2} f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}}$
3	جانسون SB	$\frac{\pi k}{\sqrt{2\pi} \Gamma(k+1) \Gamma(k+1)} \exp\left[-\frac{1}{2}\left(y + \sigma \ln\left(\frac{x-\mu}{\sigma(k+1-y)}\right)\right)^2\right] f(x)$
4	نمایی یک پارامتری	$f(x) = \lambda \exp(-\lambda(x-\gamma))$
5	نمایی دو پارامتری	$f(x) = \lambda \exp(-\lambda x)$
6	گاما دو پارامتری	$f(x) = \left(\frac{\lambda}{\Gamma(k)\sigma}\right) x^{k-1} \exp\left(-\frac{x}{\sigma}\right)$
7	گاما سه پارامتری	$f(x) = \frac{\lambda^k x^{k-1} \exp(-\frac{x}{\sigma})}{\Gamma(k)\sigma^k}$
8	لگ نرمال دو پارامتری	$f(x) = \frac{1}{\sigma\sqrt{2\pi}} \exp\left[-\frac{1}{2\sigma^2}(\ln x - \mu)^2\right]$
9	لگ نرمال سه پارامتری	$f(x) = \frac{\exp\left[-\frac{1}{2}\left(\frac{\ln x - \mu}{\sigma}\right)^2\right]}{\sigma(x-\gamma)\sqrt{2\pi}}$
10	وایبول دو پارامتری	$f(x) = \left(\frac{\alpha}{\beta}\right) \left(\frac{x}{\beta}\right)^{\alpha-1} \exp\left[-\left(\frac{x}{\beta}\right)^\alpha\right]$
11	وایبول سه پارامتری	$f(x) = \left(\frac{\alpha}{\beta}\right) \left(\frac{x-\gamma}{\beta}\right)^{\alpha-1} \exp\left[-\left(\frac{x-\gamma}{\beta}\right)^\alpha\right]$

بررسی نیکویی برازش¹

برای انتخاب بهترین برازش لازم است که هر کدام از توزیع‌های بکار گرفته شده مورد آزمون نیکویی برازش قرار گیرند. در این مطالعه از آزمون‌های کولموگروف - اسمیرنوف²، کا-اسکوئر³ و اندرسون - دارلینگ⁴ استفاده شده است (بی‌همتا و زارع، 1387). فرض صفر⁵ (H_0) و فرض -تحقیق⁶ (H_a) در آزمون‌های غیرپارامتریک مذکور به صورت زیر می‌باشد:

$$\begin{cases} H_0: & \text{مشاهدات از توزیع مورد نظر تبعیت می کنند} \\ H_a: & \text{مشاهدات از توزیع مورد نظر تبعیت نمی کنند} \end{cases}$$

نتایج

برازش قطر درختان راش

شکل 1 منحنی‌های مربوط به مقایسه فراوانی‌های مشاهده شده و فراوانی‌های برآوردی از توزیع‌های احتمالی قطر گونه راش را در منطقه مورد مطالعه نشان می‌دهد.

¹ Goodness of fit

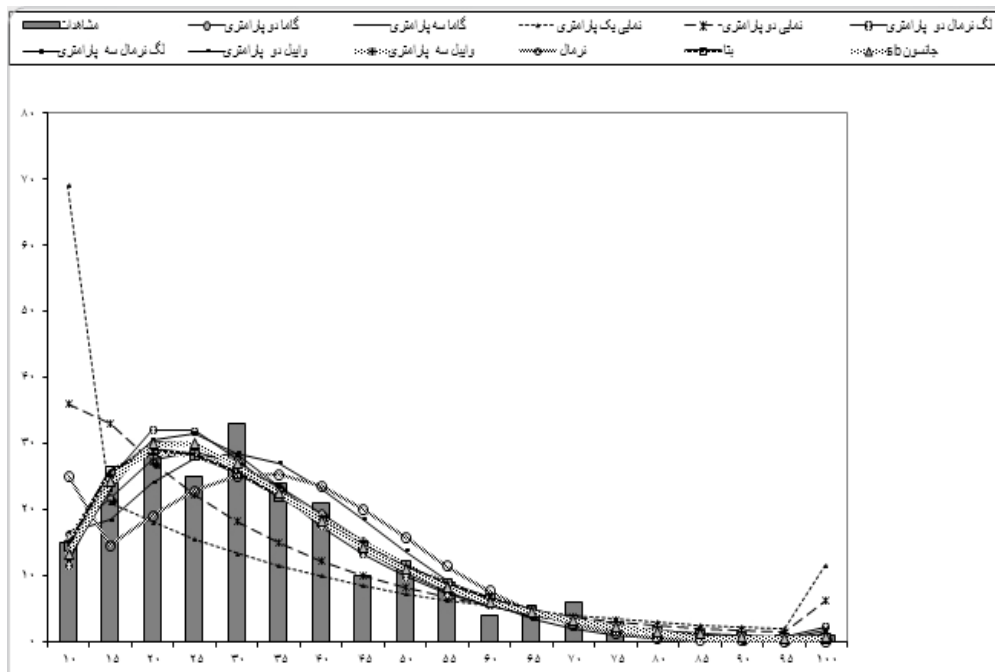
² Kolmogorof-Smirnov

³ Chi-square

⁴ Anderson-Darling

⁵ null-hypothesis

⁶ Alternative hypothesis

شکل 1- نمایش توزیع قطری گونه راش در منطقه مورد مطالعه

جهت بررسی قدرت برازندگی توزیع‌های احتمالی بکار گرفته شده در این مطالعه از آزمون-های $k.s$ (کولموگروف - اسمیرنف)، $A.D$ (اندرسون-دارلینگ) و χ^2 (کا-اسکوئر) استفاده گردید. باتوجه به مقادیر آماره‌های به دست آمده مشخص گردید که مناسب‌ترین توزیع جهت برازش قطر درختان راش در منطقه مورد مطالعه توزیع گاما دو پارامتری بوده، گرچه توزیع‌های جانسون S_B ، لگ‌نرمال سه پارامتری، وایبول سه پارامتری، بتا و گاما سه پارامتری به ترتیب قابلیت برازندگی قطر درختان راش را دارا می‌باشند (جدول 2).

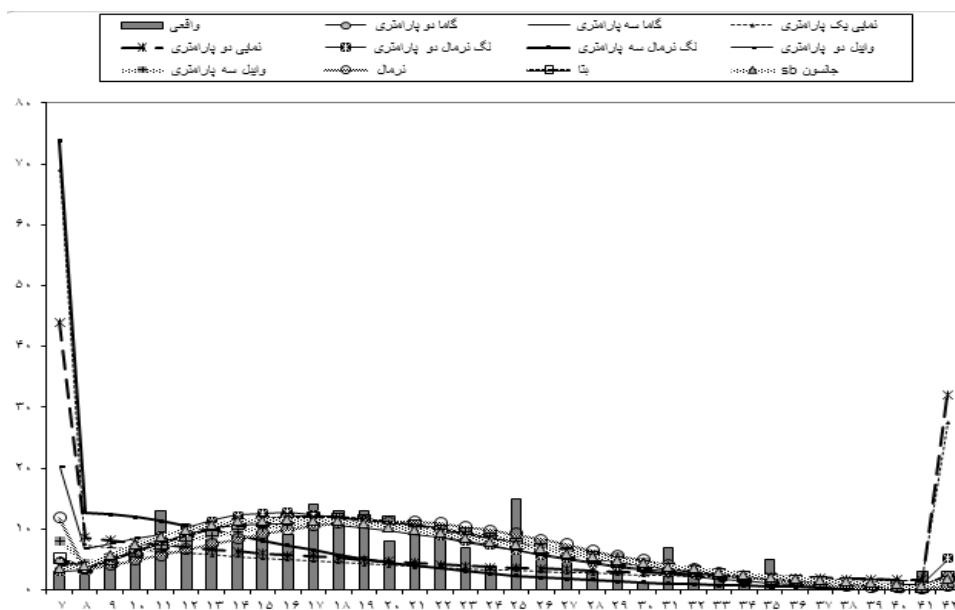
جدول 2- مقایسه مدل‌های مختلف آماری جهت برازش قطر درختان راش

مقادیر آماره های آزمونهای نیکویی برازش			نام توزیع
کا-اسکوئر	اندرسون-دارلینگ	کولموگروف-اسمیرنف	
4/7	0/35	0/052*	بتا
119/31	25/87	0/257	نمایی یک پارامتری
41/04	9/99	0/176	نمایی دو پارامتری
4/94	0/30*	0/039*	گاما دو پارامتری
8/10	0/31	0/053*	گاما سه پارامتری
3/63	0/26	0/0478*	جانسون S _B
4/92	0/50	0/060	لگ نرمال دو پارامتری
5/43	0/31	0/0479*	لگ نرمال سه پارامتری
16/52	3/71	0/10	نرمال
9/98	1/81	0/066	وایبول دو پارامتری
4/72	0/32	0/049*	وایبول سه پارامتری

* فرض صفر پذیرفته می شود یعنی داده ها از توزیع مورد نظر تبعیت می کنند

احتمالی ارتفاع درختان راش در منطقه مورد مطالعه در شکل (2) آمده است.

برازش ارتفاع درختان راش مقایسه منحنی های مربوط به فراوانی های مشاهده شده با فراوانی های برآوردی از توزیع های

شکل 2- نمایش توزیع ارتفاعی گونه راش در منطقه مورد مطالعه

برازندگی بیشتری نسبت به سایر مدل‌ها برای تبیین ارتفاع درختان راش می باشد (جدول 3).

استفاده از آزمون‌های برازندگی نشان داد که توزیع‌های آماری بتا، گاما دو پارامتری، گاما سه پارامتری، جانسون S_B ، لگ نرمال دو و سه پارامتری قدرت توصیف ارتفاع درختان راش را داشته ولی چون توزیع بتا بر اساس تمام آزمون‌های نیکویی برازش بکار گرفته شده در این مطالعه معنی‌دار شده است لذا دارای قدرت

مقادیر آماره های آزمونهای نیکویی برازش			
نام توزیع	کولموگروف اسمرینف	اندرسون-دارلینگ	کا-اسکوئر
بتا	0/043*	0/29*	9/56*
نمایی یک پارامتری	0/336	38/62	188/45
نمایی دو پارامتری	0/286	29/74	134/15
گاما دو پارامتری	0/039*	0/27*	10/589
گاما سه پارامتری	0/041*	0/29*	8/67*
جانسون S_B	0/034*	4/13	-
لگ نرمال دو پارامتری	0/046*	0/44*	4/57*
لگ نرمال سه پارامتری	0/038*	0/30*	10/42
نرمال	0/090	1/94	5/59*
وایبول دو پارامتری	0/07	1/64	6/91
وایبول سه پارامتری	0/061	0/74	11/13

جدول 3- مقایسه مدل‌های مختلف آماری جهت برازش ارتفاع درختان راش

* فرض صفر پذیرفته می شود یعنی داده ها از توزیع مورد نظر تبعیت می کنند.

بحث

در برنامه‌ریزی برای جنگل‌ها بسیار مفید بوده و برای پیش‌بینی وضعیت پراکنش درختان در یک توده جنگلی حایز اهمیت است (نانانگ 1998). با توجه به مطالعه حاضر و سایر مطالعات در این زمینه می توان به این نتیجه رسید که توزیع‌های

باتوجه به اهمیتی که قطر برابر سینه و ارتفاع به عنوان اصلی ترین متغیرهای بیومتریک درختان جنگلی دارند، مطالعه بر روی آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار است استفاده از مدل‌های آماری مناسب

راش و برازش آن به وسیله توزیع‌های آماری صورت گرفته نشان داده شد که توزیع بتا در جهات جنوبی، غربی و شرقی و توزیع نمایی نیز در جهت غربی برازش خوبی را برای توزیع قطر درختان راش ایجاد نموده‌اند. در مقایسه نتایج این مطالعه با مطالعات انجام شده در سایر کشورها از آنجایی که بیشتر مطالعات در توده‌های همسال و سوزنی برگ صورت گرفته مقایسه چندان مطلوب نخواهد بود. به عنوان مثال (نرد- لارسون 2006). توزیع وایبول را برای پراکنش قطر درختان مناسب می‌داند. (کائو 2004). توزیع وایبول سه پارامتری را برای توصیف توزیع قطر درختان کاج تدا معرفی می‌نماید. (لی فنگ و گزین- نیان 2010). مدل توزیع وایبول را در مقایسه با توزیع‌های دیگر دارای قدرت برازش بیشتری برای قطر درختان در تراکم‌های مختلف دانسته و (ژانگ و لی 2010). نیز توزیع وایبول را دارای توان بیشتری جهت تبیین توزیع قطر درختان کاج چینی در جنگل‌های شمال غربی کشور چین معرفی می‌کند. همان طوری که ملاحظه می‌شود در توده‌های جنگلی که از نظر ساختار، آمیختگی و وضعیت اجتماعی درختان متفاوت هستند مدل‌های آماری مختلفی را می‌توان انتظار داشت. در خصوص برازش فراوانی ارتفاع از آنجایی که تاکنون کمتر مطالعات مشابهی صورت گرفته نمی‌توان مقایسه درستی انجام داد. اما این مطالعه نشان داد که توزیع‌های آماری بتا، گاما دو پارامتری، گاما سه پارامتری، جانسون S_B ، لگ‌نرمال دو و سه پارامتری قدرت توصیف ارتفاع درختان راش را در منطقه مورد مطالعه داشته ولی چون توزیع بتا براساس تمام آزمون‌های نیکویی برازش بکار رفته

احتمالی در برآورد و نحوه پراکنش قطری و ارتفاعی و سایر مشخصه‌های کمی مهم کاربرد دارد و می‌توان از مدل‌های آماری به منظور ارائه بهترین الگوهای پراکنش درختان استفاده نمود. مطالعات نمرانیان (1369)، متاجی و همکاران (1379) در منطقه گرازین خیرود کنار نوشهر نشان می‌دهد که توزیع‌های وایبول و بتا برای قطر برابر سینه در این منطقه مناسب می‌باشد. محمد علی زاده و همکاران (1388) در منطقه گرازین توزیع گاما را دارای توانایی بیشتری برای تبیین قطر برابر سینه معرفی می‌نماید که با یافته‌های این مطالعه مطابقت دارد زیرا از بین توزیع‌های به کار گرفته شده در این بررسی توزیع گاما دو پارامتری برازش مناسبی را برای توزیع قطر درختان راش در منطقه مورد مطالعه ایجاد نموده است. گرچه توزیع‌های جانسون S_B ، لگ‌نرمال سه پارامتری، وایبول سه پارامتری، بتا و گاما سه پارامتری نیز به ترتیب قابلیت برازندگی قطر درختان راش را دارا می‌باشند. امان زاده و همکاران (1390) نیز چگونگی پراکنش قطری توده‌های راش را در مراحل مختلف تحولی در جنگل‌های شفارود مورد بررسی قرارداد و نتیجه گرفتند که توزیع‌های آماری در مراحل مختلف تحولی جنگل یکسان نبوده به طوری که توزیع لگ‌نرمال سه پارامتری در مرحله تحولی اولیه دارای برازش مناسبی بوده و در مرحله تحولی اوج توزیع بتا و برای مرحله تحولی تخریب توزیع جانسون S_B مناسب ارزیابی شدند که بازم با نتایج این مطالعه همخوانی دارد. در مطالعه دیگری که توسط فلاح چای (2011) به منظور بررسی چگونگی توزیع قطر برابر سینه درختان

در این بررسی معنی‌دار شده‌است لذا دارای قدرت برازندگی بیشتری نسبت به سایر مدل‌ها برای تبیین ارتفاع درختان راش می‌باشد. در انتها باید گفت که نتایج حاصل از این مطالعه تحت تاثیر داده‌های آن بوده و امکان متفاوت بودن آن در مطالعات دیگر وجود دارد. و امروزه باتوجه به توسعه نرم-افزارهایی با قابلیت‌های بالاتر پیشنهاد می‌شود که این‌گونه مطالعات در توده‌های طبیعی و دست‌کاشت خالص و آمیخته و همچنین گونه‌های نادر جنگل‌های شمال صورت پذیرد.

سپاسگزاری

این مطالعه با حمایت مالی دانشگاه آزاد اسلامی واحد لاهیجان صورت‌گرفته که بدین وسیله از مسئولان محترم آن تشکر و قدردانی به-عمل می‌آید.

منابع

- 7-نمیرانیان، م.، 1369. کاربرد تئوریهای احتمالات در تعیین پراکنش درختان در طبقات قطری مختلف. مجله منابع طبیعی ایران، 44: 108 – 93.
- 8-Alder, D., 1995. Growth modeling for mixed tropical forests. In: Tropical Forest Papers. Oxon: Nuffield press., 30: 211 -230.
- 9-Bailey, R. L. and Dell, T R., 1973. Quantifying diameter distributions With the Weibulldistribution . Forest Science, 19: 97-104.
- 10-Burnham, R. N., 2002. Dominance, diversity and distribution of lianas in Yasuni Ecuador : Who is on top? J Trop Ecol, 18 : 845 – 864.
- 11 -Cao, Q. V., 2000. Prediction of annual diameter growth and Survival for individual trees from Periodic measurements. Forest Science, 46: 127-131.
- 12-Cao, Q. V., Li, S. S. and Mcdill, M. E., 2002. Developing a System of annual Tree growth equations for the Loblolly Pine Shortleaf pine type in Louisiana. Canadian Journal Forest Research, 32: 2051-2059.
- 13-Cao, Q. V., 2004. Predicting Parameter of a Weibull function for modeling diameter distribution. Forest Science, 50(5) : 682 – 685.
- 14-Chen, C.X., Chen, P.L., Liu, J. and Li, X. H., 2004. Studies on The Stand Structure laws of natural uneven-aged forests in North Fujian. J Fujian Forest Sci Tech, 31(1): 1-4.
- 15-Curtis, R. O., Clendenen, G.W. and Renkama, D.L., 1981. A new stand Simulator for Coast Douglas- Fir: DFSIM User Guide. General Technical Report PNW- 128. Portland, USDA Forest Service, pacific Northwest Forest and Range Experiment station.
- 1- امان زاده، ب.، ثاقب طالبی، خ.، فدایی، خانجانی، ب و همتی، ا.، 1390. ارزیابی توزیع های آماری در بردآورد پراکنش تعداد در طبقات قطری توده های راش سفارود در مراحل تحولی جنگل، تحقیقات جنگل و صنوبر ایران 19(2): 267-254
- 2-بینام، 1367. طرح جنگلداری سری 7 شن رود سیاهکل. اداره کل منابع طبیعی استان گیلان. 310ص.
- 3-بیهمتا، م.ر. و زارعچاهوکی، م.ع.، 1387. اصول آمار در علوم منابع طبیعی. انتشارات دانشگاه تهران. 300 ص.
- 4-فلاح، ا.، زبیری، م. و مروی مهاجر، م. ر.، 1384. ارائه مدل مناسب پراکنش تعداد در طبقات قطری توده های طبیعی و ناهمسال راش شمال ایران. مجله منابع طبیعی ایران، 58(4) : 821 – 813.
- 5-متاجی، ا.، حجتی، م. و نمیرانیان، م.، 1379. مطالعه پراکنش تعداد در طبقات قطری در جنگلهای طبیعی با کاربرد توزیع های احتمالی. مجله منابع طبیعی ایران، 53(2): 171 – 165.
- 6- محمدعلیزاده، خ.، زبیری، م.، نمیرانیان، م.، هورفر، ع. و مروی مهاجر، م. ر.، 1388. برازش توزیع فراوانی قطر برابرسینه بابرگیری برخی مدل های (توزیع های) آماری (مطالعه موردی : جنگل خیرودکنار-نوشهر). تحقیقات جنگل و صنوبر ایران، 17(1) : 124 – 116.

- 16-Fallahchai, M. M., 2011. The *Fagusorientalis* (Beech) diameter frequency fit with probability distribution in Iran's north forests. *International Journal of Academic Research*, 3(2): 814 – 819.
- 17-Gorgoso Varela, J.J., Rojo – Alboreca, A., Afif – khouri, E. and Barrio – Anta., 2008. Modelling diameter distributions of brich (*Betulaalball.*) and Pendunculate Oak (*Quercucrobur L.*) Stands in northwest Spain with the Beta distribution. *Investigation Agaria: Sistemas y recursos Forestales*, 17: 271-281.
- 18-Li-feng, Z. and Xin – nian, Z., 2010. Diameter distribution of trees in natural Stands managed on Polycyclic Cutting system. *For.Stud.China*, 12(1) : 21-25.
- 19-Liu, C.M., Zhang, S.Y., Lei, Y., Newton, P.F. and Zhang, L.J., 2004. Evaluation of three methods for Predicting diameter distributions of black Spruce (*Piceamariana*) Plantations in central Canada. *Canadian Journal Forest Research*, 34: 2424-2432.
- 20-Li, X. F., Tang, S.Z. and Wang, S.L., 1998. The Establishment of variable density Yield table for Chinese plantation in Dagangshan Experment Bureau. *Forest research*, 4:382- 389.
- 21-Li, X. H., Lu, Y. C., Yuan, C. X., Lei, X. D., Meng, J. H. and Wang, X. M., 2006. The Study on Stand Stem number - diameter distribution on forest district of Lupan mountains. *J Inner Mongolia AgricUniv*, 27(4) : 68 – 72.
- 22-Lu, Y. C., Lei, X.D. and Jian, D.L., 2003. A new function for modeling diameter frequency distribution in The tropical rain forest of Xishuangbanna, Southwest of China. *For. Stud. China*, 5(2): 1-6.
- 23-Meng, X.Y., 1988. A Study of The relation between D and H-distribution by Using the Weibull function. *Journal of Beijing Forestry University*, 10: 40-47.
- 24-Nanang, D. M., 1998. Suitability of The Normal, Log – normal and Weibull distribution for fitting diameter distribution of neem Plantations in Northern Ghana. *Forest Ecology and Management*, 103 : 1-7.
- 25-Newton, P.F., Lei, Y. and Zhang, S. Y., 2005. Stand – level diameter distribution Yield model for black Spruce Plantations. *Forest Ecology and Management*, 209: 181-192.
- 26-Nord – Larson, T. and Cao, Q. V., 2006. A diameter distribution model for even- aged beech in Denmark. *Forest Ecology and Management*, 231 : 218-225.
- 27-Shi, L.D., 2006. Study on model of optimum diameter distribution in actual uneven- aged forests. *Inner Mongolia Forest Invest Design*, 29(2):50 – 52.
- 28-Tang, S, Z., Li, X. F. and Wang, Z.H., 1993. The development of studies on stand growth models. *Forest research*, 8:672-679.
- 29-Wei, Z. C., 2006. Application of stand models *Larixolgensis* plantations. *Journal of Northeast Forestry university*, 34:31-33.
- 30-Zhang, S., Amateis, R.L. and Burkhart, H. E., 1997. Constraining individual Tree diameter increment and Survival models for loblolly pine plantations. *Forest Science*, 43:414-423.
- 31-Zhang, X. Q. and Lei, Y. C., 2009. Comparison of annual individual-tree growth models based on Variable rate and Constant rate methods. *Fores Research*, 22: 824-828.
- 32-Zhang, X. and Lei, Y., 2010. A linkage among whole – stand model, individual tree model and diameter - distribution model. *Journal of Forest Science*, 56(12):600 – 608.
- 33-Zwillinger, D. and Kokoka, S., 2000. *CRC Standard probability and Statistics table and formulae*. Chapman & Hall, CRC, 554p.